

16 ta' Gunju, 1947.

Imballfin :

Is-S.T.O. Sir G. Borg, Kt., M.B.E., I.L.D., *President*,

L-Onor. Prof. Dr. F. Ganado, LL.D.

L-Onor. Dr. L.A. Camilleri, LL.D.

Bryan Longfellow et. *versus* Francis Camilleri

Lokazzjoni — Board tal-Kera — “Fair Rent” —

“Furnished House” — “Short Lease” —

Art. 2 u 8 ta' l-Ordinanza XVI ta' l-1944.

Id-dispożizzjonijiet ta' l-Ord. XVI ta' l-1944 huma applikabili għal kwalunkwe dar mikrija bl-għamara, u f'kull każ l-inkwilin għandu d-dritt jagħzi għar-riduzzjoni tal-kera jew b'ie x jigi stabbilit il-“fair rent”. L-idea tar-“Short Lease” taht dik l-Ordinanza mhix aktar accettabili.

Id-dispożizzjonijiet ta' l-Imsemmeja Ordinanza huma wkoll applikabili għal kull każ, anki għal dawk fejn il-kera jecċedi £40 fis-sena.

Jekk ir-rikors ma jkunx fih speċifikazzjoni tal-kondizzjonijiet tal-kirja, imma id-domanda tkun biss b'ie x jigi stabbilit il-kera xieraq, ma hemmx irritwalità tar-rikors

Il-kriterji tal-“fair rent” fil-każ ta' djar ammobiliti huwa dak li jigi stabbilit il-kera tal-“bare premises” għalik u l-kera tal-għamara għaliha, skond il-kriterji ta' l-Ord. XVI ta' l-1944.

Il-Qorti, — Rat ir-rikors nru. 591 ta' l-1946 preżentat mill-imsemmi Longfellow quddiem il-Board li jirregola l-Kera, b'ie x jigi fissat il-kera xieraq tal-Flat nru. 11 tal-Block Nru. 2, Tigné Mansions, u l-kera xieraq tal-għamara li hemm fih — flat u għamara li huma jallegaw li qeghdin jikru minn għand l-intimat bil-kera komplessiv ta' £156 fis-sena, jithallas bix-xahar bil-quddiem ;

Omissis ;

Rat is-sentenza tal-Board tat-30 ta' Settembru 1946. fejn

il-Board ipprova t-talba fir-rapporti bejn ir-rikorrenti Bryan Longfellow bhala uniku kerrej tal-fond ammobilitt kollu, u l-intimat bhala lokatur, billi jistabbilixxi l-kera xieraq tal-Flat kif inhu ammobilitt f'£61. 4. 0, jigifieri kwantu ghal £48 ghal "bare premises" u kwantu ghal £13. 4. 0 ghal-ghamara, b'effett mill-ewwel ta' Mejju 1946, cioè l-ewwel skadenza wara l-prezentata tar-rikors, jithallas bix-xahar bil-quddiem, riparazzjonijiet interni ordinarji biss ghall-inkwilin. bid-dritt ghar-rifuzzjoni favur ir-rikorrent Longfellow ghal kwalunkwe ecess ta' kera li seta' hallas mill-1 ta' Mejju 1946, kif intqal fuq. u naturalment b'rizerva favur l-intimat ta' kwalunkwe dritt li jista' jikkompetilu ghal xi hsara li setghet giet ikkagunata fil-fond jew fl-ghamara li ghalha huwa responsabili r-rikorrent Longfellow skond il-ligi; id-dritt ta' l-espert, li ghandu jithallas qabel kollox, jibqa' f'issat ghal £2 barra d-dritt tieghu ghall-attendenza quddiem il-Board fis-seduta tat-23 ta' Settembru 1946, u barra mill-ispejjeż; u fl-ahharnett, wara li ha in konsiderazzjoni l-lungagħini tal-procediment imhabba n-numru ta' ecezzjonijiet preliminari u l-eżitu tagħhom, kif jirriżulta mill-parti dispożittiva ta' dina d-decizzjoni, u d-dispożizzjoni ta' l-art. 8 (4) ta' l-Ordinanza XVI ta' l-1944 u ċ-ċirkustanzi l-oħra tal-każ, jordna illi l-ispejjeż kollha jithallu nofs mir-rikorrenti u nofs mill-intimat.....; wara li l-Board ikkuusidra;

Omissis;

Fil-meritu;

Li mhuwiex kriterju li ghandu jsegwi l-Board fil-fissazzjoni tal-kera, sija tal-"bare premises" u sija wkoll tal-ghamara, la l-konsiderazzjoni kemm huwa l-kera li qiegħed ihallas l-intimat tal-"bare premises" lis-sid, u lanqas il-kera li qiegħed ihallas tal-mobbli: li bih huwa qiegħed jammobilixxi l-fond. Fir-rigward bejn il-kerrej u l-lokatur il-kera xieraq tal-"bare premises" ghandu jkun dak stabbilit mill-ligi skond id-dispożizzjoni ta' l-art. 2 (1) ta' l-Ordinanza XVI tal-1944, u l-kera xieraq tal-ghamara ghandu jkun dak stabbilit mill-istess Ordinanza fl-art. 8;

Rat ir-rikors ta' l-intimat fejn talab illi s-sentenz

Board tiġi riformata billi tkun revokata fejn irrespjegiet l-eċċezzjonijiet ta' l-inkompetenza u ta' irritwalità tar-rikors u fejn akkoljiet it-talba u stabbiliet il-kera għal £61. 4. 0 fis-sena bil-modalitajiet fuq speċifikati, u fejn ikkundannat lill-esponent iħallas nofs l-ispejjeż tal-kawża, u tiġi konfermata fil-kumpliment; u minflok jiġu akkolti l-eċċezzjonijiet ta' l-esponent u tiġi respinta d-domanda ta' l-attur Longfellow;

Ikkunsidrat;

Illi l-aggravji ta' l-appellant jikkonsistu filli l-Board (1) irriġetta l-eċċezzjoni ta' l-inkompetenza għaliex l-oġġett tal-kawża huwa "short lease", kif ukoll għaliex il-kera jeċċedi £40 fis-sena; (2) irriġetta l-eċċezzjoni ta' l-irritwalità tar-rikors fuq il-motiv li fih ma jidhrux speċifikati l-kondizzjonijiet kollha tal-lokazzjoni; (3) laqat t-talba u naqqas il-kera minn £156 għal £61. 4. 0;

Omissis;

Ikkunsidrat;

Fuq l-ewwel eċċezzjoni ta' l-inkompetenza għaliex l-oġġett tal-kawża huwa "short lease", illi qabel ma saret l-iskrittura bejn ir-rikorrent u l-intimat, li ġġi id-data tas-26 ta' Diċembru 1946, Longfellow kien diġà qiegħed jokkupa l-post mal-kerrej l-iehor Page, meta l-liġi tat il-permess illimitat tas-sullokazzjoni. Fl-istess skrittura hemm terminu stabbilit, u għalhekk l-idea ta' "short lease" teżula għal kollox. Lanqas ma jista' jiġi eskluż li l-art. 8 ta' l-Ordinanza XVI tal-1944 iġi id espressament li "the provisions contained in this Ordinance shall apply to any dwelling house let furnished", u li l-inkwilin għandu dejjem id-dritt li jaġixxi għar-riduzzjoni tal-kera, sija jekk il-"lease" huwa qasir jew altrimenti — haġa li huwa mhux dejjem kellu taht l-Ordinanza XXI tal-1931;

Lanqas il-motiv l-iehor ta' l-intimat ma huwa sostenibili. li peress illi l-kera huwa aktar minn £40 il-lokazzjoni li tiffirma oġġett ta' din il-kawża hija eskluża mill-operazzjoni ta' l-Ordinanza XXI tal-1931. L-Ordinanza tal-1944 tawtorizza lill-inkwilin f'kull każ li jitlob li jiġi ffixsat il-"fair rent";

Rigward l-eċċezzjoni tan-nullità tar-rikors għaliex huwa

irritwali, jiġi osservat li d-domanda hija intiza biex jiġi ffixat il-“fair rent”, u mhux biex jiġu stabbiliti kondizzjonijiet godda tal-lokazzjoni; għalhekk l-artikoli 28 u 26 ta' l-Ordinanza tal-1931 mhumiex applikabili;

Rigward il-meritu, dina l-Qorti taqbel mal-Board għar-rigward tal-metodu kif għandu jiġi ffixat il-kera, u tagħmel tagħha l-istess raġunijiet tal-Board;

Għal dawn ir-raġunijiet, tirrespingi l-appell ta' l-intimat u tikkonferma s-sentenza mogħtija mill-Board fit-30 ta' Settembru 1946, bl-ispejjeż kontra l-intimat; salva kwalunkwe azzjoni ta' l-appellant kontra l-lokatur tiegħu, jekk u kif trid il-liġi.
